

ЮН БИНГ

СРЕБЪРНОТО СЛЪНЦЕ

Превод от руски: Цвета Пеева, 1974

chitanka.info

Риестофер разбираше, че всъщност би трябвало да му е много мъчно. Бе чел в книгите за възрастните, че болни деца, които не могат да играят с други деца, гледат тъжно през прозореца другарчетата си и плачат.

А Риестофер никак не тъгуваше, макар да бе толкова сериозно болен, че почти не излизаше от къщи. Имаше нещо на кожата си, от слънцето се появяваха страшни обриви по ръцете и лицето му. Затова Риестофер много рядко излизаше навън и прозорците на стаята му гледаха на север.

Но дори и да не беше това противно заболяване, той едва ли щеше да може да лудува като другите деца. Бе се родил със сакат ляв крак. Да ходи още можеше, но не и да тича. Баща му разправяше, че е трябвало да се родят близнаци, но братчето на Риестофер веднага умряло. На двамата им било тясно в маминия корем, затова лявото му краче пострадало. Риестофер си казваше, че този странен ляв крак е всичко, което бе останало от братчето му. Макар че не, не всичко. Нали родителите му очакваха двама сина и бяха избрали две имена. Но бе оживял само единият и на Риестофер се паднаха двете имена, нарекоха го Риестофер Юзеф. Това дори му харесваше.

Риестофер бе чел не само книжката, в която се разправяше колко тъжно живеят децата, които не могат да играят с другите деца. Той изобщо четеше много и бе чел всичко, което възрастните пишеха за децата, обяснявайки посвоему живота, мислите и чувствата им.

Всички смятаха, че той би трябвало да се чувства много самотен и да му е страшно скучно. Нали почти никой не го навестяваше. Познаваше само майка си, татко си и учителката, която го обучаваше по училищната програма, защото не можеше да ходи на училище. Повечето време Риестофер прекарваше сам в детската стая. Но не скучаеше и не се чувствуваше самотен. Може пък да не е правилно, дете съвсем не се чувствува толкова нещастен, колкото би трябвало да бъде? И след като мама, пожелавайки му лека нощ, гасеше лампата, Риестофер понякога се опитваше да си втълпи, че все пак е много обидно, дете не може да тича като другите деца, че не може да излиза на слънце. Внушаваше си, че му е много криво и е самотен. А после, облян в сълзи, се мъчеше да заспи, но нищо не излизаше. И дори се ядосваше — та нали, ако се вярва на книгите, другите деца лесно заспивали, след като са плакали.

Прекарваше през ума си отново всичко, което бе правил през деня, видял, чул или чувствувал. Мислите и спомените се редуваха така стремително, че се налагаше по-силно да стисне очите си. Тогава в тъмното пространство под клепачите му заиграваха многоцветни петна и, загледан в тях, той различаваше тайнствени фигури и приказни герои и накрая заспиваше.

След закуска Риестофер най-напред отиваше на наблюдателния си пост. Прозорецът на детската стая гледаше към морето и всяка сутрин през пролива сновяха кораби. На перваза на прозореца държеше цялото си снаряжение. Бележник, в чиито графи записваше часа и опознавателните знаци на корабите, татковият голям бинокъл, четири цветни молива, компас и други необходими неща. Наблюдаваше какво става в морето, рисуваше, записваше в бележника. Естествено всички сложни уреди, които бе измайсторил, не му бяха нужни, но изглеждаха така внушителни. Например механизмът от стария будилник, поставен в колелце и окачен на ластик, или дебелия леща, която обръщаше света с краката нагоре. Ами матовото стъкло, осветено отдолу с джобно фенерче — нима не е екран на радар?

Наблюдаването на корабите бе само едно от многото важни занимания на Риестофер. Щом му омръзнеше едното, веднага се заемаше с друго. Рисуване, книги, пощенски марки, географски карти... И, разбира се, собствената му страна. Върху двете дъски, с които мама и татко удължаваха по-рано масата, когато имаха гости, Риестофер бе моделирал от глина планини, от кибритени клечки бе направил гора, а от пластилин — малки човечета и животни и с тях бе населил страната си.

Щом прочетеше някоя особено интересна книга, веднага пресъздаваше върху дъските случката с пейзажа и героите, описани в нея. Кай и Герда продължаваха да живеят и след като авторът се бе разделил с тях. Индианци и пирати, война и мирен живот — за всичко имаше място в малкия свят на Риестофер.

С часове можеше да седи на пода пред дъските. Пренесен в своя измислен свят, той разговаряше вместо героите, препускаше из прерията подир мустангите заедно с Винету, слизаше по реката към блокхауса на белите, извеждаше племето си от глухата долина през таен проход отвъд глинената планина. На пода до него бе кутията с пластилини от всички цветове — бял, червен, син тъмнокафяв,

яркожълт. Мъничките човечета послушно вършеха всичко, което измисляше Риестофер. Но те имаха и собствена воля, заживяваха самостоятелен живот и той се привързваше към тях. При това героите, които сам си измисляше — например могъщият Камиончо — излизаха по-живи и истински от героите от приказките.

Така, без да излиза от стаята си, Риестофер ту се гмуркаше за съкровища в живописни коралови рифове, ту пушеше лулата на мира с индианските вождове, ту повеждаше ескадрила от бойни самолети срещу ненавистния враг в другия край на стаята, ту дебнеше тигри в джунглата на Индия, покатерил се на могъщо тиково дърво.

Мама се смееше и гальовно рошеше косата му. Риестофер бе забелязал: когато си играеше в своята страна, мама честичко се заседяваше край него, намирайки си уж някаква работа.

— Човек може да помисли, че там има истински хора — казваше тя. — Дори и аз се привързах към тях. Откъде го измисляш всичко това? Защо Камиончо изчезна в огнената струя?

Риестофер погледна площадката между вигвамите, откъдето бе излетял Камиончо.

— Разбираш ли, това бе ракетата му — обясни той на мама. — Камиончо се отпрати към родната си планета, тя е много далеч, там дърветата са червени и пеят.

— Ех, че фантазия имаш, млади човече! — засмя се мама.

Фантазия? Възрастните много обичат да приказват за детската фантазия. Като че ли всичко това той си го измисля, сякаш само си въобразява, че съществува, а всъщност нищо такова няма.

Но не е вярно. Това, което създаваше въображението му, бе толкова истинско, колкото и всичко останало в стаята му. Той наистина виждаше лиани в окъпаната от дъжда джунгла, чуваше бойни викове на индианци, препускаше на кон из прерията.

Фантазия ли? Че каква разлика има между живота в неговата страна и тазсутрешното му занимание с учителката? За него и едното, и другото изживяване е еднакво ярко. Тогава защо наричат едното фантазия, а другото действителност? Той не може да върне минутата, в която Камиончо излетя с изригващата пламъци ракета, както не може да върне и урока по аритметика, който бе имал преди час!

Чудни хора са това възрастните, искат да натикат всичко в някакви схеми... А може пък те да не са виновни? Може би и той като

порасне, ще гледа по същия начин на децата, ще ахка и ще вика: „Брей, че фантазия имаш!“ Риестофер въздъхна. Ако един ден наистина забрави всичко, то поне няма да говори за фантазия и да казва: „С годините ще ти мине, ще пораснеш и ще станеш като нас“.

В читанката на Риестофер на буквата „с“ имаше нарисувано слънце. И от деня, когато стигна до тази буква, не му даваше покой мисълта: каква важна роля играе слънцето във всичко, за което четеше. Ласкавото слънце, което свети и грее, позлатява вълните и блести в капките роса... А между Риестофер и слънцето стои тази болест. Слънцето е сякаш огромен портокал — зрял, сладък, съблазнителен плод, но забранен.

Мама го уверяваше, че непременно ще оздравее и един ден ще се сприятели със слънцето. Но в гласа и се долавяше съчувствието на възрастния, което не му харесваше. Дали ще оздравее или няма да оздравее, не е най-главното. Само да може да се сприятели със слънцето. Но как ще стане това, когато не бива да се виждат?

— Ще трябва ти сам да го наведиш — каза една вечер мама, като се смееше.

Когато тя си отиде, Риестофер продължи да мисли над думите ѝ. И петната, които виждаше в тъмното пространство под клепачите си, този път бяха оранжеви.

На другата сутрин Риестофер взе да разтуря лагера на Камиончо. Развали и малките фигурки и прибра пластилина в кутията, като го подреди по цветове в отделните преградки.

— Сега пък какво си намислил да строиш? — запита мама.

— Ракетодрум — отвърна Риестофер.

Мама се разсмя.

След като разтури глинената планина, прерията и гората, той почна да строи ракетодрум. Строеше го с размах, градчето на космонавтите зае цялата му страна: здание за управата, къщички с градинки, склад за горивото, подедни кранове... Изработи от пластилин и много техници и учени. После заедно с тях се зае с ракетата. Знаеше отлично как трябва да изглежда. Ще бъде голяма, сребриста, с капсула за един човек. И в нея той ще полети към слънцето.

Една сутрин, когато мама отиде в магазина, Риестофер измъкна от кухнята алуминиево фолио. С него обви корпуса на ракетата, като го

забождаше с карфици. Главичките на карфиците изглеждаха също като нитове. Най-много си игра с носовата част, дълго подрязваше и нагласяваше фолиото, докато най-после то легна както трябва. И ето, след много дни упорит труд, ракетата е готова. Учените и техниците от космодрума бяха много доволни и началникът на базата каза, че вече може да стартира. Още на съвещанието бяха решили как ще назоват космическия кораб. Днес се състоя церемонията по кръщаването — имаше речи, банкет и началникът на базата обяви пред всички, че ракетата ще се нарича „Сребърно слънце“. Вечерта, когато си лягаше, Риестофер каза на мама, че утре ще полети към слънцето и ще донесе в къщи късче слънчево вещество, за да го изучи и опознае по-добре. За товарен отсек бе използвал буркан от тъмнозелено стъкло. Ще отлети до слънцето, ще напълни отсека със слънчево вещество и ще поеме курс към Земята. За кожата си не се страхува: нали стъклото е тъмно. Мама се засмя и го погали по главата.

На другия ден се състоя стартът. Риестофер тържествено се сбогува с учените и техниците, изкачи се на кулата, отвори тежкия люк на ракетата и влезе в командната кабина. Седна в коженото кресло и огледа командното табло. Редицата блестящи уреди... Цветните лампички... Големите телевизионни и радарни екрани... Провери всичко, разгледа внимателно скафандъра си и се свърза по радиото с командния пост на ракетодрума. Отговориха му, че всичко е готово. Риестофер се облегна в креслото и зачака с възбуждане.

— Пет... четири... три... две... едно... нула!

„Сребърното слънце“, опирайки се на огнената си опашка, се издигна във въздуха, устреми се към висините и изчезна в космоса. Риестофер усети как нещо го притисна силно към креслото, ушите му забучаха, но той бе щастлив. Ракетата не го подведе!

С опитна ръка движеше лостовете на уредите, когато пое сам управлението на кораба, поддържаше курса, изпращаше доклади на Земята. Ракетата се носеше стремително и уверено към центъра на Слънчевата система. Както и предполагаше, пътуването бе дълго и еднообразно.

Но ето, най-после на телевизионния екран се появи Слънцето! На Риестофер му стана много горещо в скафандъра, защото слънчевите лъчи припичаха немилостиво. Той включи климатичната инсталация и жегата се смени с прохлада. Ракетата летеше право към

огненото кълбо. Пред нея вече бушуваше море от пламъци, но Риестофер безстрашно я водеше все напред и напред — нали сам я бе конструирал и твърдо вярваше, че е изчислил всичко правилно.

Настъпи решителната минута. Риестофер дръпна червения лост. Люкът на изолирания товарен отсек се отвори, огнените езици нахлуха в него, после той пак затвори люка. В следващия миг измени курса и ракетата се устреми обратно нагоре — към къщи!

Уморен, измъчен, той излезе от командната кабина и стъпи на земята, където го очакваше целият персонал на космодрума. Началникът на базата го поздрави, приятелите с трикратно „ура“ го вдигнаха на ръце. Сребрилата обшивка на корпуса на ракетата бе тук-там обгорена и понапукана, но Риестофер не се разтревожи: корабът бе изпълнил задачата си.

Още същия ден той почна да разтуря всичко, което бе построил. Най-напред половинметровата ракета „Сребърно слънце“, за която бе положил толкова труд. Внимателно махна фолиото и почна да разпределя пластилина в преградките на кутията. После предпазливо взе тъмния буркан и го постави на нощното шкафче до кревата си.

Когато вечерта мама дойде да му пожелае „лека нощ“, той я чакаше уморен и щастлив.

— Бях на Слънцето, както ме посъветва, и взех късче слънчево вещество. Утре ще се заема с изучаването му. Може да ми послужи в моята страна за вулкан или за нещо друго.

Мама се усмихна, каза „разбира се“ и угаси лампата.

По-късно, както винаги, преди да си легне, тя намина още веднъж в детската стая, за да провери дали всичко е в ред. Риестофер дишаше дълбоко и равно. Тя оправи юргана му и постоя малко, загледана в сина си. С едната ръка придържаше нощницата си, с другата, без да иска, закачи буркана на нощното шкафче. Мама се усмихна, прекара пръсти по гладкото стъкло и отвинти капака.

Ярък слънчев лъч озари лицето на спящото момче. На дъното на буркана грееше мъничко слънце.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 6 от 1974 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.